

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.05.1999, sp. zn. 20 Cdo 553/98, ECLI:CZ:NS:1999:20.CDO.553.1998.1

Číslo: 28/2001

Právní věta:

Rozhodnutím, kterým odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně, jímž byl návrh na odklad provedení výkonu rozhodnutí vyklizením bytu zamítnut, a odklad povolil, nezpůsobil povinnému procesní újmu odstranitelnou zrušením rozhodnutí; dovolání povinného proto dovolací soud odmítne jako podané osobou neoprávněnou (§ 243b odst. 4, § 218 odst. 1 písm. b/ o.s.ř.).

Účelem odkladu provedení výkonu rozhodnutí podle § 266 odst. 1 o.s.ř. nemůže být dodatečná náprava toho, že zajištěný byt nesplňuje znaky přiměřeného náhradního bytu, o němž bylo rozhodnuto v nalézacím řízení.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.05.1999

Spisová značka: 20 Cdo 553/98

Číslo rozhodnutí: 28

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dovolání

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Podáním ze dne 11. 6. 1996, které posléze doplnili do soudního protokolu, povinní navrhli, aby provedení výkonu rozhodnutí vyklizením bytu přestěhováním do (přiměřeného) náhradního bytu (užívaného dosud oprávněnými) bylo "do konce srpna 1997" odloženo. Návrh odůvodnili tím, že "nejsou srozuměni s kvalitou náhradního bytu" a že "mají v úmyslu se z domu vůbec odstěhovat" do domu ve V. čp. 100, patřícího otci druhého povinného. Dobu odkladu výkonu rozhodnutí povinní spojili s předpokládaným ukončením jeho oprav, které právě provádějí.

Usnesením ze dne 11. 7. 1996 O k r e s n í s o u d v Liberci návrh na odklad provedení výkonu zamítl, když dospěl k závěru, že důvody, jež povinní uvádějí, podmínkám vysloveným v § 266 odst. 1 o.s.ř. neodpovídají. Co se týče argumentu, že zajištěný byt nesplňuje znaky přiměřeného náhradního bytu, soud prvního stupně odkázal na usnesení o nařízení provedení výkonu, jmenovitě "krajského soudu z 31. 1. 1996", v jehož odůvodnění je tato otázka "podrobně rozebrána".

K odvolání povinných K r a j s k ý s o u d v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, usnesením ze dne 17. 9. 1996 usnesení soudu prvního stupně změnil tak, že provedení výkonu rozhodnutí odložil "do doby, než oprávnění ve svém bytě zajistí ústřední vytápění". Podmínky odkladu podle § 266 odst. 1 o.s.ř. měl oproti soudu prvního stupně za splněné, neboť shledal, že dvě obytné místnosti bytu, zajištěného pro povinné, nejsou "přímo ústředně" vytápěny, v důsledku čehož byt není I., ale II. kategorie. Přestěhování do bytu horší kategorie, usoudil odvolací soud, by pro povinné mohlo mít zvlášť nepříznivé následky, přičemž "je pouze na oprávněných, aby v obou obytných místnostech ústřední vytápění zařídili". Odklad výkonu rozhodnutí proto odvolací soud povolil na dobu, než se tak stane.

Ve včasném dovolání (doplněném zmocněncem – advokátkou) povinní s usnesením odvolacího soudu "nesouhlasí". Požadavkem, aby oprávnění vybavili dvě obytné místnosti ústředním vytápěním, není podle dovolatelů zajištěna srovnatelnost vyklizovaného bytu s bytem náhradním; jmenovitě není tímto vytápěním "vyřešena" koupelna a chodba, vytápění soudem uvažovaným způsobem představuje zvýšené náklady v důsledku zvýšené spotřeby plynu, náhradní byt je o 20 m2 menší a neumožňuje obdobné umístění nábytku jako v bytě vyklizovaném, místnost v přízemí je zdravotně závadná, a do koupelny existuje přístup pouze přes pokoj dětí, jejichž zdraví, uvádějí dovolatelé, je třeba chránit před "psychickým narušováním při každém vstupu". Dovatelé jsou názoru, že uvedené okolnosti jsou výrazem toho, že řízení je postiženo vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; odvolací soud si neobstaral dostatek podkladů pro správné rozhodnutí a v důsledku toho odložil provedení výkonu "pouze z jediného důvodu", aniž přihlédl k "řadě dalších nesrovnalostí", které způsobují, že zajištěný byt není "zatím" přiměřeným náhradním bytem "ve smyslu občanského zákoníku". Proto měl být výkon rozhodnutí odložen nejen do doby, než jej oprávnění vybaví ústředním vytápěním, ale "také do doby, než se soud šetřením na místě sám přesvědčí" o správnosti vyjádřených námitek. Rozhodnutí odvolacího soudu "mělo směřovat", uzavírají dovolatelé, k tomu, aby návrh oprávněných na nařízení provedení výkonu rozhodnutí přestěhováním do nabízeného bytu byl zamítnut.

Dovolání je v dané věci (objektivně) přípustné (§ 236 odst. 1 o.s.ř.), neboť usnesením odvolacího soudu bylo změněno usnesení soudu prvního stupně (§ 238a odst. 1 o.s.ř.).

Dovolání povinných však není přípustné subjektivně, proto je N e j v y š š í s o u d odmítl.

Z odůvodnění:

Subjektivní přípustnost dovolání reflektuje stav procesní "újm", jež výsledkem sporu nastala v osobě určitého účastníka; tato procesní újma se tedy z povahy věci vztahuje k očekáváním, jež spojuje s podaným návrhem, to jest s tím, že mu bude vyhověno, a protistrana naopak s tím, že návrhem hrozící důsledky budou odvráceny (že návrh bude zamítnut). Podmínce procesní újmy je vlastní, že způsobilost založit (subjektivní) přípustnost dovolání představuje jen taková újma účastníka, jež je na základě dovolání potenciálně odstranitelná tím, že dovolací soud napadené rozhodnutí soudu odvolacího zruší.

Rozhodnutím, kterým odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně, jímž byl návrh na odklad provedení výkonu zamítnut, žádnou procesní újmu (v uvedeném smyslu) povinným způsobit nemohl; výrok, kterým naopak provedení výkonu odložil, je totiž činil procesně úspěšnými. Zrušení tohoto výroku dovolacím soudem nemůže přinést povinným příznivější výsledek již proto, že svým návrhem žádali odklad výkonu "do konce srpna 1997".

Dovolání povinných, jakožto podané osobami neoprávněnými, proto Nejvyšší soud odmítl (§ 243b odst. 4, § 218 odst. 1 písm. b/ o.s.ř.).

Ani jinak by dovolání povinných věcně obstát nemohlo. Podmínek, za kterých může soud podle § 266

odst. 1 o.s.ř. odložit provedení výkonu rozhodnutí, se totiž objektivně netýká; dovolatelé ve skutečnosti zpochybňují věcnou správnost jiného rozhodnutí než o odkladu výkonu (o nařízení jeho provedení), k čemuž však institut odkladu výkonu sloužit nemůže (nic na tom nemění okolnost, že odvolací soud vycházel z jiného názoru).

Jelikož soud prvního stupně již rozhodl o pokračování ve výkonu a povinní podali (v podstatě z týchž důvodů) návrh na "další odklad v provádění výkonu rozhodnutí vyklizením bytu", bude příléhavé k této skutečnosti přihlídnout. Otázkou, zda zajištěný byt vyhovuje zákonem stanoveným znakům bytové náhrady, o které rozhodl nalézací soud, se lze zabývat toliko v té fázi exekučního řízení, v níž se rozhoduje o tom, zda - vedle samotného nařízení výkonu - nařídít i jeho provedení (§ 340 odst. 2, věta druhá, o.s.ř.).¹⁾

1) Pro dobu od 1. 1. 2001 srov. § 344 odst. 3 o. s. ř. ve znění účinném od uvedeného data.